

EEN VOORDEELIGE BAARD.

Dat mannen een baard hebben of kunnen hebben is u wel bekend. Er zijn te allen tijde mannen geweest, die trotsch op hun baard waren en er zelfs een nuttiggebruik van konden maken. Reizigers verhalen van mannen met zulk een langen baard, dat zij dezen in twee deelen konden scheiden en er een toestel van maakten, waaraan zij voorwerpen bevestigden, die zij alsdan gemakkelijker konden dragen dan op hun rug. Nog onlangs vermeldden de couranten van een man, die een langen baard had en dezen om zijne armen moest wikkelen, als hij aan den arbeid of uit wandelen ging.

Maar ook sommige dieren hebben een baard of baarden. Leeuwen, tijgers, katten en honden hebben een min of meer duidelijk zichtbaren baard, en wanneer gij weten wilt, of een hond er een heeft, moet gij hem slechts een stukje vleesch laten zien, dan zult ge terstond herinnerd worden aan de spreekwijze: »Hij likt zich den baard.» Onder de vogels is vooral de lammergier bekend als een baarddrager. Zijn baard wordt gevormd door borstels en vederen aan zijn onderkaak. Ook zult ge wel eens van het baardmanneltje gehoord hebben. Dit kleine vogeltje behoort tot het geslacht der Meezen, en het mannetje is kenbaar aan zwarte vederen in den vorm van snorren aan de mondhoeken.

Er zijn zoovele dieren aan wie men het dragen van een baard toekent, dat ik wel eene halve bladzijde zou behoeven, bloot met het opnoemen van hunne namen, hoewel ik moet zeggen, dat niet alles baard is, waaraan men dien naam geeft. Zoo b. v. noemt men de tanden van een walvisch, die eigenlijk hoornachtige platen, de bekende baleinen, zijn, baarden, ofschoon deze zich slechts door uithangende draden vertoonen. Onder de insecten treft men ook gebaarden aan. Er zijn muggen, wier monddeelen met fijne en lange veertjes en haartjes bezet zijn, en dies baardmuggen genoemd worden.

Nu is het mij niet bekend, dat de baarden van de opgenoemde dieren eenig voordeel aan de menschelijke huishouding verschaffen, behalve die van den walvisch, maar thans wil ik u met een dier bezighouden, wiens baard inderdaad voordeelig voor den mensch is. Sommige mosselen hebben in haar voet eene soort van klier, die in staat is vezelen af te zonderen, waarmede zij zich aan rotsen op den zeegrond vasthouden. Deze vezelen vormen een baard; van daar dan ook, dat liefhebbers van mosselen spreken van den baard der mosselen. Van dezen baard, of liever van deze lange draden aan den voet der mosselen werd reeds oudtijds een nuttig gebruik gemaakt. Onder anderen leeft er in de Middellandsche zee, — ook in den Atlantischen Oceaan, — een schelpdier, dat door de natuurkundigen *Pinna* genoemd wordt en soms twee voet lang is. Eene *Pinna* van deze familie heet *P. nobilis L.* Zij is roodachtig grijs en van vele stekels voorzien. Van haren baard maakten de ouden het kostbare Byssusweefsel, en nog heden ten dage vindt men in Zuid-Frankrijk en Beneden-Italië weverijen, die gewaden van Byssus vervaardigen, meer als een merkwaardigheid, dan om er een handelsartikel van te maken. In den laatsten tijd echter is men op het denkbeeld gekomen van deze baarden shawls, schoenen, handschoenen, mutsen, geldbeurzen enz. te weven.

Men vindt deze schelpdieren aan de kust van Corsica en Sardinië, van Malta en Sicilië in groote menigte, waar zij zich in den slijkgrond ophouden en dicht opeengepakt bij elkander zitten. De visschers, voorzien van lange ijzeren krabbers of kammen, rakelen ze van den grond los en ontdoen ze van den baard, die met zeepwater gereinigd en uitgekamd wordt. Daarna worden, telkens drie draden, met een zijden draad vereenigd, met water en citroensap andermaal gewaschen; vervolgens met de hand gewreven en eindelijk met een warm strijkijzer gestre-

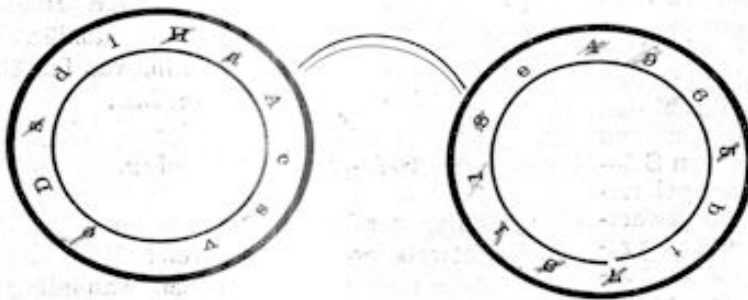
ken. Dan is de draad geschikt om geweven te worden en heeft een bruinachtige, iets of wat goudgele kleur.

Dit is, voor zoover ik weet, de eenige baard uit het dierenrijk — met dien van den walvisch, — die den mensch voordeel aanbiedt, en om die reden noem ik hem dan

ook een voordeeligen baard, die aan duizenden werk en brood verschaft. Men moet het vernuft bewonderen van den mensch, die uit de diepte der zeeën niet slechts voedsel weet op te halen, maar uit de haren van zulke geringe diersoorten kleedingstukken weet te vervaardigen.

98. Een wonderbril.

In het 1ste glas ziet men den naam van een generaal tijdens onzen oorlog met België. Het 2e glas geeft zijn geboorte- en sterfjaar te kennen.

99. Raadsel.

Ingez. door Maria v. Rossum te Loosduinen.

Ik ben geen mensch en ook geen dier,
Toch spreek ik allerhande talen;
In kerken ben ik zonder zwier,
Maar meest ga ik in hoofden dwalen.
Mijn stem is zonder tong of mond;
Geen mensch kan mijn gestel aanschouwen;
— Dan blaf ik als een jagers hond,
Dan brul ik als de gramme vrouwen.
In 'tmidden van het eenzaam dal
Slaak ik aan de oevers mijne klachten;
En dan weer met een blij geschal
Zing ik in 't bosch geheele nachten.

100. F. K. S.

Wanneer gij beurtelings mijn woord
Met een dier letters wilt besluiten,
Dan krijgt gij eerst een fijn gebak,
Dat gij verkiest meer dan beschuiten.
Voorts ziet ge een dunnen stam met tak
En zeer veel loof vaak aan de twijgen;
Het is geen boom, blijft meestal lang
Maar wil toch zeer graag opwaarts stijgen.
Ten slotte komt dan nog een dier
Snelloopend op u aangevlogen:
Als gij dit raadsel nog niet raadt,
Dan kunt gij niet op slimheid bogen.